

کارشناسان سازمان ملل متحد: به محکوم کردن معترضان مسالمت‌آمیز به اعدام پایان دهید.

ژنو (۲۰ آبان ۱۴۰۱) - کارشناسان سازمان ملل متحد* امروز از مقامات ایرانی قویاً خواستند که به وارد کردن اتهاماتی که مجازات آن اعدام است، به دلیل شرکت یا شائبه شرکت در تظاهرات مسالمت‌آمیز پایان دهند.

در تاریخ ۷ آبان، هشت نفر در دادگاه انقلاب اسلامی استان تهران به جرایم مستوجب مجازات اعدام شامل «محرابه» و «افساد فی الارض» متهم شدند. دو روز بعد، دادستان تهران اعلام کرد که حدود ۱۰۰۰ کیفرخواست در رابطه با «اعتقادات» اخیر فقط در استان تهران صادر شده است و محاکمه تعدادی از این افراد در دادگاه انقلاب اسلامی صورت خواهد گرفت. دادستان هم‌چنین اظهار کرد که محاکمه‌های علنی «در روزهای آینده» برگزار خواهد شد.

کارشناسان بیان کردند که در ۱۵ آبان طی حرکتی که نقض آشکار تفکیک قواست، ۲۲۷ نماینده مجلس شورای اسلامی از قوه قضائیه خواستند تا با افرادی که در جریان اعتراضات دستگیر شده‌اند قاطعانه برخورد کند و مجازات‌های مستوجب اعدام را اجرا کند.

کارشناسان هم‌چنین بیان کردند: «با ادامه سرکوب اعتراضات، ممکن است به زودی کیفرخواست‌های بیشتری با اتهاماتی که مجازاتش اعدام است صادر شود. در این شرایط بیم آن می‌رود که زنان و دختران که در خط مقدم اعتراضات بوده‌اند و به‌ویژه زنان مدافعان حقوق بشر که به دلیل خواست پایان دادن به سیاست‌ها و رویه‌های تبعیض‌آمیز نظام مند دستگیر و زندانی شده‌اند، به طور خاص مورد هدف قرار گیرند.»

«ما از مقامات ایرانی می‌خواهیم که به استفاده از مجازات اعدام به عنوان ابزاری برای سرکوب اعتراضات پایان دهند؛ و مجدداً درخواست خود را تکرار می‌کنیم که همه معترضانی که تنها به دلیل استفاده از حقوق مشروع خود بر آزادی عقیده و بیان، تجمعات مسالمت‌آمیز و تشکلات و یا به دلیل اقدامات مسالمت‌آمیز خود در جهت ارتقاء و حمایت از حقوق بشر و آزادی‌های اساسی، خودسرانه دستگیر شده‌اند، فوراً آزاد شوند.»

از ۲۵ شهریور، هزاران معترض مسالمت‌آمیز، از جمله زنان، کودکان و جوانان، وکلا، مدافعان و فعالان حقوق بشر دستگیر شده‌اند. در میان آنها حداقل ۵۱ روزنامه نگار بوده است. بنا بر گزارش‌ها، ۱۴ نفر از روزنامه نگاران به قید وثیقه آزاد شدند، در حالی که ۳۷ نفر همچنان در بازداشت هستند. بسیاری از افراد دستگیر شده همچنان بدون امکان تماسی در بازداشت هستند.

به گفته کارشناسان «سرکوب تظاهرات مسالمت‌آمیز بی‌وقفه ادامه یافته است و تعداد کشته‌ها به حداقل ۳۰۴ نفر، شامل ۲۴ زن و ۴۱ کودک رسیده است. اقلیت‌های بلوچ و کرد همچنان تحت سرکوب بیشتری قرار دارند.»

دادگاه‌های انقلاب اسلامی که پس از انقلاب ۱۳۵۷ تأسیس شده‌اند، سال‌ها برای محکومیت فعالان سیاسی، روزنامه‌نگاران، وکلا و مدافعان حقوق بشر از طریق محاکمه‌های اجمالی به‌شدت ناعادلانه مورد استفاده قرار گرفته‌اند. کارشناسان گفتند که نظام عدالت کیفری ایران همچنان برای اثبات جرم به شدت متکی بر اعترافات اجباری است که از طریق شکنجه و سایر اشکال اجبار و اکراه اخذ شده‌اند.

از زمان اعتراضات سراسری در آبان ۱۳۹۸، برای افرادی که در تظاهرات شرکت کرده‌اند تحت عنوان اتهامات قتل - بدون مبنا و مدرک- یا اتهامات مبهم امنیت ملی به طور گسترده حکم اعدام صادر شده است. در سال ۲۰۲۰، حداقل دو نفر به دنبال شرکت در اعتراضات اعدام شدند.

«ما مجدداً از شورای حقوق بشر درخواست می‌کنیم که فوراً اقدامات لازم را برای برگزاری یک نشست ویژه درباره وضعیت ایران و ایجاد یک مکانیسم تحقیقاتی بین‌المللی، برای تضمین پاسخگویی در ایران و پایان دادن به مصونیت مداوم برای نقض‌های شدید حقوق بشر انجام دهد.»

*کارشناسان سازمان ملل متحد: جاوید رحمان، گزارشگر ویژه وضعیت حقوق بشر در جمهوری اسلامی ایران؛ موريس تيدبال-بينز، گزارشگر ویژه اعدام‌های غیرقانونی، شتابزده و خودسرانه؛ ایرنه خان، گزارشگر ویژه ترویج و حمایت از حق آزادی عقیده و بیان؛ ماری لاولر، گزارشگر ویژه وضعیت مدافعان حقوق بشر؛ کمانت نیالتسوسی وول، گزارشگر ویژه حق آزادی تجمعات مسالمت آمیز و آزادی تشکلات؛ دوروتی استرادا تانک، ایوانا راداجیچ، الیزابت برودریک، ملیسا اوپرتی؛ مسکرم گزت تچان، کارگروه تبعیض علیه زنان و دختران؛ آنو بالده، گابریلا سیترونی، لوسیانو هازان، آنگخانا نیلاپایجیت، گرازینا بارانوفسکا، گروه کاری ناپدیدي اجباري يا غيرارادي؛ فرناند دو وارنيس، گزارشگر ویژه در مورد مسائل اقلیت ها.

گزارشگران ویژه و کارگروه‌ها بخشی از سازوکاری هستند که تحت عنوان رویه‌های ویژه شورای حقوق بشر شناخته می‌شود. رویه‌های ویژه، بزرگ‌ترین مجموعه کارشناسان مستقل در نظام حقوق بشر سازمان ملل، عنوانی است که به سازوکارهای نظارتی و حقیقت‌یابی شورای حقوق بشر اطلاق می‌شود که به وضعیت حقوق بشر در کشور معین و یا پدیده‌های مهم نقض حقوق بشر در سراسر جهان می‌پردازند. کارشناسان رویه‌های ویژه به صورت داوطلبانه فعالیت می‌کنند، کارمند سازمان ملل نیستند و حقوقی برای کار خود دریافت نمی‌کنند. آن‌ها در ظرفیت شخصی خود فعالیت کرده و مستقل از هر سازمان و دولتی هستند.

صفحه [ایران](#) در دفتر حقوق بشر سازمان ملل